

Ποιοι ξετίναξαν την Τράπεζα Κύπρου;

Εκατοντάδες επιχειρηματίες εμφανίζονται υπερδανεισμένοι στην Τράπεζα Κύπρου σε κατάσταση που συνέταξε η ίδια η τράπεζα, με τα λεγόμενα κακά δάνεια να ξεπερνούν τα 6 δισ. ευρώ. Σε αυτόν τον κατάλογο φιγουράρει η ελίτ των κυπριακών επιχειρήσεων, με τα ονόματα των επιχειρηματικών ανάπτυξης γης «Λεπτός» και «Αρίστο» να εμφανίζονται με τεράστια δάνεια, αλλά και δεκάδες άλλες τουριστικές επιχειρήσεις που φαίνονται να έχουν αντλήσει εκατοντάδες εκατομμύρια χωρίς όμως δυνατότητα αποπληρωμής. Σύμφωνα με το εσωτερικό σημείωμα της τράπεζας

το οποίο έχει δοθεί στο δ.σ.

της τράπεζας αλλά και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, οι χρηματοδοτήσεις αυτές «κατά την περίοδο 2006-2011 παρουσίαζαν αδυναμίες κατά την αξιολόγηση των αιτημάτων τους (προβληματικό ιστορικό συνεργασίας) είτε η αποπληρωμή τους στηριζόταν σε πολύ φιλόδοξες προβλέψεις/σενάρια οι οποίες βασίζονταν στη συνέχιση της αύξησης της οικονομικής δραστηριότητας (υπερθέρμανσης) που παρατηρήθηκε την περίοδο 2005-2008».

Tou
Διονύσου
Αιονυμίου

(υπερθέρμανσης) που παρατηρήθηκε την περίοδο 2005-2008».

Το έγγραφο αυτό της Τράπεζας Κύπρου στην πραγματικότητα αποτελεί κόλαφο κατά των προηγούμενων συμβουλών της τράπεζας τα οποία όπως εμφαίνεται συμπεριφέρονταν εντελώς επιπόλαια με τα χρήματα των καταθετών, προσφέροντας προβληματικά δάνεια τα οποία με βάση το ιστορικό των επιχειρήσεων έπρεπε να είχαν διακοπεί τουλάχιστον από το 2009. Σύμφωνα με νομική πηγή, το έγγραφο της τράπεζας υποδεικνύει και το σοβαρό ενδεχόμενο ποινικών ευθυνών των μελών του δ. σ. και των διευθυντών της τράπεζας για επιδειξη αισύγγνωστης αμέλειας κατά των μετόχων της Τράπεζας. Έμμεσα πλην σαφώς το έγγραφο, τέλος, ανοίγει και το μεγάλο κεφάλαιο των κομματικών παρεμβάσεων προς τις τράπεζες και της διαπλοκής μεγάλου κεφαλαίου και πολιτικής, ενώ αναδεικνύει και τις τεράστιες ευθύνες των κεντρικών τραπεζιτών από το 2005-2011 οι οποίοι δεν άσκησαν επαρκώς τον εποπτικό τους έλεγχο.

Το θέμα εν ολίγοις πέρα από οικονομικό είναι και εξόχως πολιτικό, αν στις επισφάλειες των 6 δισ. της Τράπεζας Κύπρου συμπεριλάβει κανείς τις εκτιμήσεις για πέραν των 3 δισ. επισφαλειών του Συνεργατισμού και το 1,9 δισ. επισφάλειες της Ελληνικής. Οι αριθμοί καταδεικνύουν ότι η πλειονότητα των επιχειρήσεων στην Κύπρο όχι μόνο είναι υπερχρεωμένη αλλά στα πρόθυρα κατάρρευσης λόγω προβληματικής χορήγησης των δανείων προς αυτές. Το ερώτημα που τίθεται ως εκ τούτου είναι εύλογο: αν αυτές οι επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής οικονομίας θα πρέπει να σωθούν και κυρίως πώς; Το συμπέρασμα που εξάγεται από την παράθεση των πιο κάτω στοιχείων είναι ότι δεν έπρεπε να αφεθούν να γίνουν τόσο μεγάλες και γι' αυτό δεν φταίνε κατ' ανάγκη μόνο οι ίδιες. Αυτοί που αποφάσιζαν για τον δανεισμό τους ήταν άλλοι, ρισκάροντας όχι με δικά τους χρήματα αλλά με τα λεφτά των χιλιάδων καταθετών της τράπεζας. Την ίδια στιγμή επίσης πρέπει να απαντηθεί και ένα άλλο ερώτημα: ποιοι τους πίεζαν να δίνουν προβληματικά δάνεια;

Η μάχη των μαχών

Η Τράπεζα Κύπρου διά του νέου της εκτελεστικού διευθυντή κ. Χάριγκαν ξεκαθάρισε ότι μια ειδική μονάδα της τράπεζας πλαισιωμένη από Βρετανούς εμπειρογνώμονες θα εξετάσει ένα πρόσεγκ τα επισφαλή δάνεια. Όσες επιχειρήσεις σώζονται με τη βοήθεια της τράπεζας θα σωθούν. Όσες δεν σώζονται αναγκαστικά θα μπουν σε διαδικασία εκποίησης. Σύμφωνα με στέλεχος της Κεντρικής Τράπεζας, η διατύπωση αυτής της σκληρής θέσης ανάγκασε μεγάλη μερίδα επιχειρηματικών να αρχίσουν να μεταφέρουν από το εξωτερικό καταθέσεις για να σώσουν τις επιχειρήσεις τους. Αυτό σύμφωνα με την ίδια πηγή άρχισε να αντανακλάται και στο ισοζύγιο εκροών - εισροών της τράπεζας, το οποίο τις τελευταίες βδομάδες εμφανίζεται ισοζυγισμένο. Βεβαίως υπάρχουν και οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης οι οποίοι δεν διαθέτουν ρευστότητα και ως εκ τούτου κινδυνεύουν. Η μερίδα αυτή επιχειρεί να αντιδράσει πολιτικά χρησιμοποιώντας είτε το Προεδρικό είτε τα κόμματα, με τις πρώτες βολές εναντίον του εκτελεστικού διευθυντή της Τράπεζας Κύπρου και του δ.σ. να είναι ορατές. Με λίγα λόγια, η πίεση η οποία αρχικά ασκήθηκε επί της Κεντρικής Τράπεζας, που λειτουργούσε ως αρχή εξυγίανσης της

ΑΙΓΑΙΟΝ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	
1.1	DOPPER	180	DEMETRIOS MICHAEL KATSIKISHEV LTD.	882.117	6,751.345	5,362.268	0	0
1.2	DODOM	180	D. MICHAEL KATSIKISHEV LTD.	790.252	1,234.850	454.268	0	0
1.3	DODOMA	180	ZODIA DEVELOPMENTS LTD	0	3,810.791	2,813.761	0	1,386.030
1		180	D. MICHAEL KATSIKISHEV GROUP	1,277.326	50,082.068	4,251.307	0	1,501.090
2.1	DODGE	180	ANISTO DEVELOPMENTS LTD	35,286.725	40,090.138	62,724.414	0	0
2.2	DOLPHI	180	ANISTO DEVELOPMENTS LTD	4,223.725	0	4,223.725	0	0
2.3	DODUM	180	EDS HOLDING LTD	0	85,000.000	85,000.000	1,441.036	0
2.4	DODUX	180	EDULINH CAPITAL PARTNERSHIP LTD	0	14,008.898	14,008.898	0	0
2.5	DODUX	180	EDULINH CAPITAL PARTNERSHIP LTD	0	6,688.290	6,688.290	0	0
2.6	DODUX	180	VENUS ROCK ESTATE LTD	34.198	10,074.215	10,030.021	0	0
3		180	ARISTO GROUP	24,544.943	180,321.410	174,006.797	1,641.078	0
3.1	DODUX	180	ARISTO DEVELOPMENT PLC	425.222	40,007.877	40,482.045	7,627.936	15,327.587
3.2	DODUX	180	DIA CYPRIOTELS LTD	2,413.263	23,363.717	20,646.881	0	12,886.738
3.3	DODUX	180	CYPRIOTEL HOLDING LTD	0	6,023.315	6,023.315	0	2,786.767
3.4	DODUX	180	LIBRA GROUP PLC	4,223.969	17,251.154	12,281.483	17,351.844	17,476.988
3.5	DODUX	180	EDULINH ESTATE LTD	0,033.024	5,405.812	1,530.812	0	1
3.6	DODUX	180	GLAD S. HOLDING LTD	0	18,792.162	16,352.162	0	6,154.042

Το έγγραφο αυτό της
Τράπεζας Κύπρου στην
πραγματικότητα αποτελεί
κόλαφο κατά των
προηγούμενων συμβουλίων
της τράπεζας τα οποία,
όπως εμφαίνεται,
συμπεριφέρονταν εντελώς
επιπόλαια με τα χρήματα
των καταθετών,
προσφέροντας
προβληματικά δάνεια τα
οποία με βάση το ιστορικό
των επιχειρήσεων έπρεπε
να είχαν διακοπεί
τουλάχιστον από το 2009

Τράπεζας Κύπρου, τώρα μεταφέρεται εντός της τράπεζας, με την πλειονότητα της πολιτικής ηγεσίας της χώρας να βρίσκεται σε ολόπλευρη σύγκρουση με την Κεντρική Τράπεζα και τα νέα συμβούλια των τραπεζών, τα οποία επιχειρούν να εξορθολογήσουν τη λειτουργία των συγκροτημάτων τους.

Οι δύσκολες περιπτώσεις

Ο κατάλογος της Τράπεζας Κύπρου με τους επι-σφαλείς χρεώστες είναι λεπτομερειακός. Στον κα-τάλογο αυτό κατατίθεται επιτιλέον για κάθε επι-χειρηση ένα μικρό υπόμνημα, το οποίο επεξηγεί τις συνθήκες υπό τις οποίες έγινε το δάνειο μέ-χρι το τέλος του 2011. Τα ποσά το 2012 και '13 έχουν αιυδηθεί ακόμα περισσότερο λόγω κυρίως της ανα-χρηματοδότησης των δανείων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η διατύπωση είναι κοινή: «Η δυνα-τότητα αποπληρωμής δεν τεκμηριώθηκε ...ενώ η εξόφληση του δανεισμού βασίστηκε σε πολύ αι-σιοδύξεις προβλέψεις». Θα πρέπει να τονισθεί ότι η συντριπτική πλειονότητα των δανείων δόθηκε την περίοδο των παχιών αγελάδων 2005-2008 και εν μέσω μιας εκκωφαντικά αισιοδύξης περιρρέ-ουσας οικονομικής κατάστασης την οποία καλ-λιέργησε η διακυβέρνηση Τάσου Παπαδόπουλου με την ένταξή μας στην ΕΕ.

«Αρίστο» / «Λεπτός»

Μέχρι τις 11/6/2013 το συγκρότημα Dolphin της Aristo Group είχε άμεσες μεγίστες υποχρεώσεις στην Τράπεζα Κύπρου 300.33 εκατ. ευρώ. Το 2011, με βάση την κατάσταση που έδωσε η τράπεζα και την οποία αποκαλύπτουμε σήμερα, οι υποχρεώσεις της Aristo Group ανέρχονταν στα 198.581.410 εκατ. ευρώ, ενώ την 1/1/2006 ήταν μόνο 24.544.643 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με το υπόμνημα που παρατίθεται, «η τράπεζα, παρασυρόμενη από το κλίμα οικονομικής ευφορίας, χορήγησε σημαντικά ποσά για μεγάλες αναπτύξεις, χωρίς να ληφθεί υπόψη η πιθανότητα ύφεσης ή έστω στασιμότητας στην αγορά και χωρίς ουσιαστικό έλεγχο της πρόσδου των

έργων».

Το συγκρότημα «Λεπτός» το καλοκαίρι του 2013 είχε μέγιστες υποχρεώσεις γύρω στα 510 εκατ. ευρώ. Το 2011 το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων του συγκροτήματος έναντι της Τράπεζας ήταν 235.010124 εκατ. ευρώ, ενώ την 1/1/2006 χρωστούσε στην τράπεζα 84.305.768 ευρώ. Όπως αναφέρεται στο σχετικό υπόμνημα της Τράπεζας Κύπρου, «το συγκρότημα Λεπτός από την 1/9/2009 λόγω έλλειψης ρευστότητας δεν ήταν σε θέση να καλύψει ούτε τους δεδουλευμένους τόκους των δανείων και επανειλημμένα τα δάνεια έτυχαν αναχρηματοδότησης (επιμήκυνση περιόδου αποπληρωμής, κεφαλαιοποίηση δεδουλευμένων τόκων και εξόφληση ληξιπρόθεσμων δανείων με τη χορήγηση νέων). Παρά την προβληματική ιστορική συναλλακτική συμπεριφορά του συγκροτήματος, η τράπεζα συνέχισε να αυξάνει τη δανειακή της σχέση με το συγκρότημα χωρίς να διασφαλίζεται η αποπλωματική της».

Σιακόλας

Με βάση τα οικονομικά στοιχεία του 2012, η μεγίστη υποχρέωση του συγκροτήματος στην Τράπεζα Κύπρου ανέρχεται στα 336 εκατ. ευρώ. Τα στοιχεία προκύπτουν από την ανάλυση της συνεργασίας της Τράπεζας Κύπρου και της πρώην Λαϊκής Τράπεζας. «Για το συγκρότημα εκκρεμεί αναδιάρθρωση δανεισμού με κεφαλαιοποίηση τόκων, αναστολή πληρωμής δόσεων και επιμήκυνση αποπληρωμής δανείων. Με την πρόσφατη πώληση του μεριδίου της MTN και αποσύνδεσή της από το συγκρότημα οι υποχρεώσεις και το άνοιγμα εξασφαλίσεων του συγκροτήματος μειώθηκαν κατά 30 εκατ. Με την πλήρη εξόφληση του δανείου της Amaracos που έχει δοθεί για εξαγορά της MTN θα μειωθούν ακόμα 30 εκατ. ευρώ».

Μεγάλοι

■ Το συγκρότημα του κ. Χριστόδουλου Έλληνα (SFS Group) οφείλει συνολικά 80.689.515 εκατ. ευρώ σε σχέση με 48.879.776 εκατ. ευρώ το 2006.

Όπως αναφέρεται στο υπόμνημα της Τράπεζας Κύπρου, «η δανειοδότηση του συγκροτήματος θεωρείται αδικαιολόγητη, αφού χορηγήθηκε δανεισμός σε εταιρίες χωρίς να προσκομισθούν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις ή άλλα οικονομικά στοιχεία... Το συγκρότημα είναι σήμερα υπερδανεισμένο και σε συνδυασμό με τη μείωση του κύκλου εργασιών δεν είναι σε θέση να πληρώνει τις τραπεζικές του υποχρεώσεις».

■ Το συγκρότημα Φραγκούδη και Στεφάνου οφείλει στην Τράπεζα 63.544.115 εκατ. ευρώ σε σχέση με 9,5 το 2006. Το σχετικό υπόμνημα αναφέρει: «Παρά την απουσία ικανότητας αποπληρωμής αλλά και τις ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις των μετόχων για κάλυψη υποχρεώσεων από προσωπικά κεφάλαια η τράπεζα συνέχιζε να δανειοδοτεί το συγκρότημα για κάλυψη των υποχρεώσεών του».

■ Υπερδανεισμένα είναι επίσης τα συγκρότημα Quality Group με 73.590.397 εκατ. ευρώ, Aqua Sol Hotels με 86.409.405 εκατ. ευρώ και Ocean Tankers με 50.703 005 εκατ. ευρώ, Libra Group με 114.025.179 εκατ. ευρώ και το συγκρότημα Tsokkos με 230 εκατ. ευρώ. Στα σχετικά υπομνήματα γίνεται λόγος για προβληματική συμπεριφορά λογαριασμών και σε υποθέσεις ότι θα υπήρχαν συνεχείς αυξανόμενες πωλήσεις και εισροές κεφαλαίων από διάλεις δοστηρούόττες.

Το συγκρότημα Λαϊκού

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας Κύπρου έως και το 2011 σοβαρά προβλήματα έχει και ο Όμιλος Λαϊκού με σύνολο χρεών 51.029.752 εκατ. ευρώ. Το 2006 τα χρέη του Laikos Group ήταν 22.912.660 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με το υπόμνημα της τράπεζας, «οι πελάτες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας κατά τα τελευταία 5 χρόνια. [...] Παρά την έλλειψη ικανότητας αποπληρωμής από τις ίδιες εργασίες η τράπεζα συνέχιζε να αυξάνει τη δανειακή της σχέση με το συγκρότημα στηριζόμενη στις υποσχέσεις για εκποιήσεις περιουσίας από τους πελάτες κάτι που ακόμα δεν έχει πράξει».